

منشور تربیتی کودک و نوجوان

(مجموعه‌ی بیانات مقام معظم رهبری در رابطه با تعلیم و تربیت کودک و نوجوان)

امیر حسین بانگی پورفرد

عضو هیئت علمی دانشگاه اهل بیت عمران دانشگاه اصفهان

سخن ناشر

آثار مکتوب، به عنوان با ثبات ترین وسیله‌ی انتقال فرهنگ در میان جوامع، و نیز یکی از مهمترین ابزارهای هدایت و تکامل فرهنگی و انسانی، دارای اهمیت فراوان بوده و با جذب مخاطبان بسیار، بخصوص قشر جوان، در حفظ لرزش‌های یک ملت و یا در نهادینه کردن فرهنگ بیگانه، می‌تواند نقش بسیار مهمی ایفا کند.

در این راستا، «انتشارات حدیث راه عشق»، با این هدف، در سال ۱۳۸۲، به عرصه‌ی فرهنگی کشور وارد شد. این مجموعه‌ی فرهنگی که ادامه دهنده‌ی مسیر « مؤسسه‌ی حدیث راه عشق» است، با تدوین و چاپ کتاب در حوزه‌های گوناگون؛ ازدواج و خانواده، تاریخی، اجتماعی، فرهنگ هویت اسلامی، مطالب ارزشمندی را در اختیار خوانندگان قرار می‌دهد.

در سال‌های اخیر انتشارات حدیث راه عشق، با داشتن گروه‌های پژوهشی با تجربه، به عنوان ناشر تخصصی ازدواج و خانواده شناخته شده وهم اکنون نیز با همکاری پژوهشگران «مرکز مطالعات و تحقیقات حیات طیبه» و «شبکه شفا» (شبکه‌ی فعالین ازدواج)، در صدد رسیدن به اهداف والتری در زمینه‌های مختلف می‌باشد.

این مجموعه با هدف طراحی های مشترک فرهنگی، ایجاد سیستم های مدرن توزیع سراسری، ایجاد زیر ساخت های ترویجی و تبلیغی کتاب، ایجاد پاتوق های همفکری نویسندها همسو برای طراحی و بهینه سازی وضعیت نشر، تسهیل دسترسی به کتاب های این انتشارات، شیوه های مطالعاتی کارآمد، ایجاد بستر تعلم لات گستردگی میان عوامل تولید کتاب و نشر و همچنین حمایت از طرح های پژوهشی کاربردی و مرتبط و حضور پررنگ تر در حوزه نشر کتاب، بسترسازی برای تولید یا ترجمه آثار ارزشمند به فعالیت خود ادامه می دهد.

در پایان، انتشارات حدیث راه عشق، در راستای تحقق اهداف خود که همانا تحکیم مبتنی دینی و حفظ هویت فرهنگی جامعه است، دست همهی محققان و پژوهشگران در این حوزه را، به گرمی می فشارد و مسلماً اظهار نظرهای مشفقانه و رهنمودهای اهل قلم می تواند در پیشرفت این مجموعه، موثر واقع شود.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

امصار حديث راه عشق

۵- هرسنگ احمدی

۱- اهمیت تعلیم و سرنس	۱۸
۲- اینکه نرسی کودک و نوجوان	۴۷
۲-۱- رشد جسمی و سلامت کودک	۲۹
۲-۲- رشد فکری کودک و نوجوان	۳۲
۲-۳- رشد روحی کودک و نوجوان	۳۳
۲-۴- ادبیات کودک و نوجوان	۳۶
۳- نرسنگ خانم	۴۹
۴-۱- ایمان و عقاید	۴۱
۴-۲- تقاوا	۴۴
۴-۳- تربیت معنوی	۴۵
۴-۴- انس با قرآن	۴۷
۴- مسئلای حرمت کودک و نوجوان	۵۲
۴-۱- والدین	۵۵
۴-۲- معلمان و مریبان	۵۹
۴-۳- مستولین و متولیان فرهنگی	۷۵
۴-۴- آسب سفسی کودک و نوجوان	۹۵
۴-۵- آسیبهای فرهنگی	۹۷
۴-۶- وضعیت کودکان در جنگ ها	۱۰۱
۴- نوچه به نوجوانان	۱۰۸
۴-۱- الگوهای نوجوانان	۱۰۷
۴-۲- نوجوان ایرانی	۱۱۷
۴-۳- وظایف نوجوان	۱۱۹
۴- حان کله	۱۲۹
۴- حیله حدیث تونست کودک نوجوان	۹۴۳

فهرست

۱. اهمیت تعلیم و تربیت

۲۱.....	حفظ سلامت و طهارت کودک
۲۱.....	اهمیت شش سال اول زندگی در تکوین شخصیت
۲۱.....	نقش سرنوشت ساز دوران کودکی
۲۲.....	تأثیر نیزی شدید کودک
۲۲.....	سن بلوغ، اساس ساختن و ساخته شدن
۲۲.....	ارزشگذاری مضاعف اسلام برای دوران نوجوانی
۲۳.....	نوجوانی، اساس درخشندگی در آینده
۲۳.....	ارزش جوان و نوجوان در سازندگی همه جانبه
۲۴.....	ساختن آینده در گروشناخت جایگاه تربیت کودک و نوجوان
۲۴.....	رشد علمی و اخلاقی کودکان و نوجوانان
۲۵.....	تأثیر کمی فرزندان هر خانواده در پیشرفت و آینده‌ی کشور

۲. ابعاد تربیتی کودک و نوجوان

۲-۱- رشد جسمی و سلامت کودک

۲۹.....	تأمین بهداشت و سلامت کودکان وظیفه‌ی دینی
۲۹.....	شیر مادر بهترین تغذیه و دارو برای کودک
۳۰.....	تأمین سلامت و تربیت کودک مقدس ترین کار در خانواده
۳۰.....	لولویت بهداشت محیط، ایمن سازی و تقدیم کودک
۳۰.....	لزوم توجه به بهداشت و واکسیناسیون کودکان
۳۱.....	توجه به جهات دنیابی شرط تربیت صحیح نوجوان

۲-۲- رشد فکری کودک و نوجوان

۳۲.....	عادت به تفکر در کودکان از طریق تدریس فلسفه
۳۲.....	آماده سازی کودکان برای ذهن های مولد و مبتکر
۳۲.....	تفهیم مفاهیم دینی به صورت ساده و درست به کودکان

۲-۳- رشد روحی کودک و نوجوان

۳۲.....	پرورش لوح سفید و آماده‌ی ذهن کودک
۳۴.....	اهمیت شکل دهنی هویت انسانی در آغاز کودکی
۳۴.....	اهمیت مضاعف پرورش اخلاقی کودکان در جامعه‌ی اسلامی
۳۵.....	اهمیت اعتماد به نفس و باور به هویت خود
۳۵.....	تفویت روح اعتماد به نفس و حل مسائل با تحلیل و انگیزه‌های داخلی
۳۵.....	سلامت و تربیت دو عامل حفظ کودکان به عنوان سرمایه‌های آینده
۳۶.....	توجه به تفاوت های فردی در تعلیم و تربیت

۲-۴. ادبیات کودک و نوجوان	
پیشبرد زبان فارسی در آینده با آموزش درست به کودکان ۳۶	
نهادنیه کردن ایمان در کودکان با قصه‌گویی ۳۷	
قصه‌های خوب سازنده‌ی شخصیت کودکان ۳۷	
شعر کودک متنضم حکمت اسلامی و حکمت سیاسی ۳۸	
آموزش مفاهیم حکمت آمیز از طریق شعر ۳۸	
۳. تربیت دینی	
۱-۳. ایمان و عقاید	
آبادی آینده‌ی کشور در گروه‌مندی بارآوردن بچه‌ها ۴۱	
ایمان الهی عامل امنیت درونی و بیرونی و ثبات شخصیت ۴۲	
تعویت ایمان در نوجوانان از طریق بشارت و اندار ۴۲	
ارانه‌ی عقاید به صورت ساده به دوراز استدلات فلسفی ۴۳	
۲-۳. تقویا	
تفاوت راهیابی به مقصد ۴۴	
تفوای نوجوان: پرهیزار اشتباه و بازیگوشی محل درس ۴۴	
تمرین کسب تقویا برآورده در نوجوانی و آغاز بلوغ ۴۴	
۳-۳. تربیت معنوی	
توجه به فطرت پاک و کمال جوی کودکان در تربیت ۴۵	
توجه خاص به معنویت در تربیت اطفال ۴۵	
ضرورت آموزش مسائل معنوی به کودکان ۴۶	
تربیت معنوی فراخور روح کودک ۴۶	
لزوم حضور جبهه‌ی دین در مراکز آموزشی ۴۶	
۳-۴. انس با قرآن	
تلاش کودکان و نوجوانان در راه آموزش قرآن ۴۷	
فرگیری قرآن در نوجوانی و جوانی یک ذخیره‌ی مادام‌العمر ۴۷	
نعمت بسیار بزرگ انس با قرآن در کودکی، نوجوانی ۴۸	
محیط قرآنی، زمینه ساز پیشرفت قاریان نوجوان ۴۸	
چشاندن شربت حیاتبخش قرآن ۴۹	
حفظ قرآن از دوران نوجوانی ۴۹	
استحکام مبانی فکری همزمان با حفظ قرآن ۴۹	
تشویق دانش آموزان برای حفظ قرآن ۵۰	
فهم قرآن در کودکی راه رشد جامعه‌ی اسلامی ۵۰	
تحقيق جامعه‌ی اسلامی با رواج تغییر در قرآن ۵۱	
تنظیم برنامه‌ی حفظ قرآن در مدارس ۵۱	

۴. متولیان تربیت کودک و نوجوان

۴-۱- والدین

۵۵.....	نقش خانواده و جامعه در تربیت اخلاقی و اجتماعی کودک .....
۵۵.....	وظیفه‌ی حفظ ایمان خانواده و فرزندان .....
۵۶.....	فرزندان مؤمن؛ روشی چشم و دل والدین .....
۵۶.....	تجلی حضور پدر و مادر منشأ الهمام در ذهن کودک .....
۵۷.....	ازگذاری عمیق والدین در تربیت دوران نوجوانی .....
۵۷.....	تأمین سلامت عاطفی و روحی کودکان .....
۵۷.....	تربیت کودک از بزرگترین کارهای آفرینش .....
۵۸.....	بهترین روش تربیت، آگوش پرمهرو محبت مادر .....
۵۸.....	وظیفه‌ی مهم زن؛ تربیت صحیح همراه با عواطف و رعایت دقت .....
۵۸.....	کلشت از مشاغل بیرون منزل به خاطر تربیت فرزند .....

۴-۲- معلمان و مدرسین

۵۹.....	بی‌فلایده بودن آموزش در مکتب و مدرسه در سینین چهارینج سالگی .....
۶۰.....	پیروزش کودکان و نوجوانان؛ استغفال با افتخار و قداست .....
۶۰.....	مریمگری کودک کار اساسی و موجب رضای خدا .....
۶۱.....	حسنات مستعربای شغل عبادی معلمان .....
۶۱.....	ترکیه و تربیت بالاتراز تعلیم .....
۶۲.....	اهمیت دلسوزی و درست اندیشدن معلم در اصلاح جامعه .....
۶۲.....	غلبه نقش تربیتی معلم بر تهام عوامل تاثیرگذار در تربیت .....
۶۳.....	تاثیر حالات و رفتار معلم بر دانش آموز .....
۶۴.....	انتقال ویژگی‌های مثبت به دانش آموز با سخن، منش و رفتار معلم .....
۶۴.....	معلم منشاء عمیق ترین احساسات، عواطف و حالات در افراد .....
۶۵.....	نقش موثر معلم در دوران بلوغ و شکل یابی شخصیت .....
۶۵.....	معلم تبدیل کننده‌ی کودک خام به انسان آگاه .....
۶۶.....	معلم؛ جریان بخش چشمه‌های استعداد در وجود انسانها .....
۶۶.....	نقش معلم پررنگ‌تر از والدین در هویت نسل جدید .....
۶۷.....	متدين بار آوردن بچه‌ها؛ موجب رضای خداوند .....
۶۸.....	از ر صحبت معنوی معلمان در شخصیت مطلوب کودکان .....
۶۸.....	جلیگزینی عقاید دینی در عمق ذهن دانش آموزان .....
۶۸.....	معلم، صفت مقدم جهاد برای تربیت کودک .....
۶۹.....	معلم، پایه گذار توسعه فرهنگی و سیاسی کودک .....
۷۰.....	معلمان؛ عامل قدرتمندی گردانندگان تاریخ .....
۷۰.....	تربیت مصلحان اجتماعی و دانشمندان بر جسته به دست معلمان .....
۷۱.....	حفظ سرمایه کشور در باشکوهی استعداد نوجوانان به دست معلمان .....
۷۲.....	مبازه با ظالم و بی عدالتی نیازمند تجهیز علم و ایمان توسعه معلمین .....

تقویت ایمان و ایستادگی نوجوانان در پرایور دشمنان	۷۲
مقام معلم و ارزش کارگر در چشم کودک	۷۴
۳-۴- سسولیان و سولیان فرهنگی	
حفظ و مراقبت عمومی از تجربه ای ارزشمند کودکان	۷۴
کودکان تأثیر بذیر ترین افراد از عوارض طبیعی و معنوی	۷۵
رفع موانع رشد و اجرای صحیح اصول تربیت کودک	۷۵
توجه به مسائل خاص مقاطع سنی کودکان در مقررات	۷۶
بررسی میزان تحقق اهداف اسلامی در آموزه تربیتی	۷۶
ازیلیابی عملکرد از لحاظ همت و صداقت باعث تقویت اقدامات آنی	۷۷
نقادی محصولات رسانه‌ای کودک جهت تولید آثار بهتر	۷۷
اصلاح نکته‌های بدآموز محصولات فرهنگی کودکان	۷۷
لزوم آموزش شیوه‌های اسلامی پرورش کودک در خانواده‌ها	۷۸
پرکردن خلاصه تربیت خانوادگی با ایجاد صبر و حلم در کودک	۷۹
آموزش مستمر تحریم خانواده و فرزند پروری	۷۹
توجه به تأثیر بلند مدت رسانه‌ها بر ذهن و احساس کودکان	۷۹
لزوم کارشبانه روزی مسئولان فرهنگی کشور برای کودکان و نوجوان	۸۰
مسنولیت آموزش و پرورش: پرورش نیروت اصلی یک ملت	۸۰
آموزش و پرورش کلید اصلاح فرهنگ عمومی	۸۱
جدی گرفتن امور تربیتی در آموزش و پرورش	۸۲
تعلیم حقیقی یعنی ساختن ذهن، فعال کردن مغز و ایجاد شوق	۸۲
احیای اعتقاد، عمل و اخلاق اسلامی در دانش آموزان	۸۳
سرلوحه و محور برنامه‌ها؛ انسان سازی و انتقال تفکر اسلامی	۸۵
خلاصه‌های عظمت بخش و نیازهای فرهنگی نوجوان	۸۵
نوجوانان بعد از انقلاب حساس‌ترین نسل تاریخ	۸۶
لزوم برنامه‌ریزی اخلاقی برای نوجوانان توسعه متخصلان	۸۷
برنامه‌ریزی برای نوجوان مناسب با زمان و لی فراتراز فضای مقطعی	۸۷
تدوین سیر مطالعاتی متوجه و متناسب نوجوانان	۸۸
ایجاد هیجان با سپردن تزئینات دهه‌ی فجر به نوجوانان	۸۸
مقابله با برنامه‌های بلند مدت فرهنگی دشمنان	۸۹
حفظ سلامت مدارس از بدآموزی‌های اخلاقی و تربیتی	۸۹
تقسیم علوم گراییش دادن دانش آموزان به اولویت‌های آموزشی	۹۰
جذب نیهم و جهت دهی استعدادهای هنری توسط وزارت ارشاد	۹۰
تفوای هنرمند زمینه تعالی آموزه‌های هنری	۹۱
تکثیر محصولات رسانه‌ای عامل؛ غرق شدن کودک و نوجوان در تهاجم فرهنگی	۹۱
نگهداری از کودکان معلول؛ وظیفه همگانی	۹۲

۵. آسیب‌شناسی کودک و نوجوان

۵-۱- آسیبهای فرهنگی

- ۹۷ بیکاری عامل فساد و ضعف جوشش و شور و شوق .....
۹۷ فقیدان پدریه عنوان یکی از اساسی‌ترین نیازها .....
۹۸ از دست دلدن ایمان با افتادن در دام شهوترانی و اعتیاد .....
۹۸ رواج اعتیاد و فساد اخلاقی کودکان در جوامع مذعی اهانت اجتماعی .....
۹۹ کودک و نوجوان امروز دنستیم هر آن فرهنگی بیگانه .....
۱۰۰ تاثیر نگران گننده‌ی کالاهای فرهنگی بر ذهن کودکان .....
۱۰۰ ایستادگی در برابر تهاجم فرهنگی هدفگیری فکری .....

۵-۲- وضعیت کودکان در جنگ‌ها

- ۱۰۱ طاغوت‌ها عامل آوارگی بیست میلیون کودک .....
۱۰۱ سکوت مدینان حقوق بشر در برابر کشتار کودکان .....
۱۰۲ منظره‌ی پراحساس کشته‌ی کودک فلسطینی .....
۱۰۲ کودک‌کشی فلسطینی جلو چشم همگان .....
۱۰۲ کشتار روزمره‌ی کودکان، واقعه‌ی عجیب تاریخی .....
۱۰۲ حملوت از سیاست کودک کشی در غزه .....
۱۰۳ کشتل کودکان لبنانی توسط صهیونیستهای بچه‌کش .....
۱۰۴ حمله گرگ آدم خوار صهیونیست به "قانا" .....
۱۰۴ میلیون‌ها کودک بی سرینا بربزیلی .....

۶. قوهایی به نوجوانان

۶-۱- الگوی‌های نوجوانان

- ۱۰۷ انتخاب الگو در چهار چوب معارف اسلامی .....
۱۰۷ خصلتهای بالا در دوران پر مشقت کودکی و نوجوانی .....
۱۱۰ علی ^{پسر} الگوی نوجوانان جویای حقیقت .....
۱۱۱ قاسم بن الحسن نوجوان نمونه‌ی تربیت شده‌ی اهل بیت ^{پسر} .....
۱۱۲ دوران کودکی حضرت زهرا ^{علیها السلام} در شرایط سختی و بایکوت پیامبر ^{صلوات الله علیه و آله و سلم} .....
۱۱۲ نوازن و زدودن غیار غم از پدر .....
۱۱۳ کمال یافتنی فاطمه ^{علیها السلام} در غمگساری و تحمل مشکلات .....
۱۱۴ ام ابیها و تکیه‌گاه پدر در فقیدان مادر .....
۱۱۵ شهداء مدرسان شجاعت، صفا و طهارت به نوجوانان .....

۶-۲- نوجوان ایرانی

- ۱۱۶ نقش تعیین گننده نوجوانان در پیروزی انقلاب و بعد از آن .....
۱۱۶ شهادت طلبی نوجوانان ایرانی .....
۱۱۷ شهادت نوجوان برانگیزاننده‌ی طوفان در دل ملت‌های دنیا .....

۱۱۷.....	استعوادی شهادت زیبای نوجوان سیزده ساله
۱۱۸.....	محیط ایمانی برای پرورش ذهن پاک نوجوان
۶-۳- وظایف نوجوان	
۱۱۹.....	نقش فوق العاده همت و اراده‌ی نوجوان در تربیت خود
۱۲۰.....	خودسازی فکری، اخلاقی و نظمانی دانش آموزان در مدارس
۱۲۰.....	خودسازی روحی ایمانی والگوی نوجوانان عالم
۱۲۰.....	اسوه‌ی جهانی شدن با کسب علم کمال و ایمان
۱۲۱.....	تصمیم برای قرارگرفتن در زمرة‌ی انسانهای بزرگ
۱۲۲.....	خواستن آرزو های بزرگ و کوچک از خدا
۱۲۲.....	انس با نهنج البلاغه و صحیفه سجادیه
۱۲۲.....	حضور آگاهانه در همه‌ی صحنه‌ها
۱۲۴.....	اسلامی کردن محیط مدارس با اخلاق و تدبیر انجمان‌های اسلامی
۱۲۵.....	انقلابی و اسلامی کردن محیط دیبرستانها
۱۲۵.....	تلاش برای خود کفایی و ساختن ایران آزاد، متفق و قدرتمند
۱۲۶.....	قانون نبودن به پیشرفت‌های علمی و معنوی
۱۲۷.....	احساس مسئولیت دانش آموزان تیز هوش در مقابل رشد دانش گشور
۱۲۷.....	ساختن آینده با درس خواندن و کسب اندیشه‌ی اسلامی عصیق
۱۲۷.....	تعلیم و تربیت دانش آموزان مشخص کننده‌ی آینده‌ی گشور

۷. جان گلام ۸. چهل حدیث

۱۴۵.....	پادلش بارداری و شیردهی
۱۴۵.....	خوردن رطب بعد از زایمان
۱۴۶.....	سلامت نسل
۱۴۷.....	غسل
۱۴۷.....	لبسن نوزاد
۱۴۸.....	کام برداشتن کودک
۱۴۸.....	نامگذاری
۱۴۸.....	اذنان و اقامه
۱۴۹.....	ولیعه
۱۴۹.....	تراشیدن سر نوزاد
۱۵۰.....	زمان عقیقه و تراشیدن مو
۱۵۰.....	عقیقه دو قلوها
۱۵۱.....	زمان ختنه
۱۵۱.....	با برکت ترین غذا
۱۵۲.....	مدت شیردهی

۱۵۲	احترام به نوزاد
۱۵۳	تقدیمه کودکان
۱۵۴	رشدکودک
۱۵۵	گریه کودک
۱۵۶	تریبیت خوب
۱۵۷	بوسیلهن فرزند
۱۵۸	خوشحال کردن
۱۵۹	مهر فرزند
۱۶۰	نیکی افراطی
۱۶۱	محبت افراطی
۱۶۲	ویژگی های خوب کودک
۱۶۳	رفتار کودکانه
۱۶۴	سلام کردن به کودکان
۱۶۵	دوره های تربیت
۱۶۶	قلب آماده
۱۶۷	یادگیری کودک
۱۶۸	سه ویژگی لازم در تربیت
۱۶۹	حقوق خردسالان
۱۷۰	حقوق فرزند
۱۷۱	جذابیت محل خواب کودک از والدین
۱۷۲	احترام به والدین
۱۷۳	حق پدر بر فرزند
۱۷۴	جلب رضایت پدر
۱۷۵	عواقب نفرین در حق فرزند
۱۷۶	حق معلم

جمهوری اسلامی میراث امام خمینی رهنما است که یکی از اهداف آن ساختن تمدن نوین اسلامی است و بی‌شک یکی از مقدمات ساختن این تمدن توجه به تربیت کودکان و نوجوانان برای نقش آفرینی در این عرصه می‌باشد. نظرات مقام معظم رهبری حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهنما به عنوان پرچمدار این حرکت می‌تواند به عنوان نقشه راه، مسیر تربیت کودکان و نوجوانان امروز را همسو با تمدن نوین اسلامی نشان دهد.

کتاب کودک، نوجوان و جوان از دیدگاه مقام معظم رهبری رهنما در ابتدای دهه ۸۰ به چاپ رسید و امروز با توجه به اهدافی که در بالا به آن اشاره شد، بخش کودک و نوجوان آن مورد بازنگری قرار گرفت و بیانات سیزده سال اخیر مقام معظم رهبری نیز به آن اضافه شد.

در این کتاب مجموعه‌ی بیانات ایشان در طول دوره‌ی رهبری و ریاست جمهوری، آن مواردی که منتشر شده و در اختیار عموم قرار گرفته است؛ مورد بررسی قرار گرفت و در

هشت فصل

۱. اهمیت تعلیم و تربیت کودک و نوجوان،

۲. ابعاد تربیتی کودک و نوجوان،
۳. تربیت دینی،
۴. متولیان تربیت کودکان و نوجوانان،
- ۵ آسیب شناسی کودک و نوجوان،
- ۶ توصیه به نوجوانان،
۷. جان کلام،
- ۸ چهل حدیث تربیت کودک و نوجوان؛
تدوین شده در اختیار مخاطبان قرار گرفته است.
- در پایان از تمامی کسانی که در به ثمر رساندن این پژوهش مرا باری کردند به ویژه مدیریت کانون نخبگان جوان استان اصفهان آقای مهدی شایسته فر و اعضاء کانون نخبگان جوان خانم مرضیه شاهمندی که در باز خوانی مطالب و آقای سید مسعود ذکاوت مند که در فیش برداری زحمات وافر کشیدند و مدیریت خانه انقلاب اسلامی ولایت آقای ابراهیم عمرانی و آقای محمد هادی عسکری مدیریت انتشارات حدیث راه عشق و همچنین از بذل عنایت دفتر نشر آثار مقام معظم رهبری نسبت به نظارت و موافقت چاپ این اثر صمیمانه تشکر می‌نماییم.